

ANEU MAR ENDINS

Obrir a tothom «la porta de la fe»

Aquest primer diumenge d'octubre és un dia singular per a tota l'Església. En el dia dedicat a la Resurrecció del Senyor, el Papa obre a Roma els treballs de l'Assemblea del Sínode dels Bisbes reunit per a reflexionar sobre la manera com l'Església ha de proposar l'Evangeli als homes i dones d'avui; sobre l'evangelització missionera que vol obrir a tothom «la porta de la fe». El proper dijous es commemoraran els cinquanta anys de l'obertura del Concili Ecumènic Vaticà II pel beat Joan XXIII. I aquest mateix dia comença l'Any de la Fe, promulgat per Benet XVI per a tota l'Església.

Un propòsit de l'Església uneix aquests diversos esdeveniments: evangelitzar. L'Església existeix per a evangelitzar, com va dir Pau VI. Aquesta és la seva missió i per això existeix per voluntat de Jesucrist mateix. Ell li donà el manament d'anar per tot el món per a proclamar la Bona Nova que no som fruit de l'atzar, sinó d'un Déu que és Pare, Fill i Esperit Sant, un Déu que és Amor i ens ha manifestat el seu amor en enviar-nos el seu Fill, fet home i solidari amb la humanitat fins a la Mort i la Resurrecció.

En d'altres comunicacions us he parlat de la importància especial que dono a la carta apostòlica del Papa Benet XVI *Porta fidei*, la Porta de la fe. No dubto en proposar-la a tota la comunitat diocesana com a full de ruta segur, en comunió amb l'Església universal, per al curs pastoral que estem començant.

Permeteu que m'aturi un moment en el títol perquè em sembla que és una bona clau de lectura de la intenció de tot el text. Aquest títol és pres del llibre dels Fets dels Apòstols. Pau i Bernabé, «després d'haver evangelitzat la ciutat de Derbe i d'haver-hi fet bastants deixebles» (*Fets 14,21*), tornen a Antioquia, el seu punt de partença. «Un cop arribats, i reunida l'Església, contaren tot allò que Déu havia fet amb ells, i com havia obert als pagans la porta de la fe» (*Fets 14,27*).

Davant el fet que en moltes persones a Occident hom percep un cert cansament i desinterès per la fe cristiana, fins i tot ambientalment, ¿ens serà donat avui de compartir una mica l'alegria d'aquella petita Església d'Antioquia? Aquesta és la qüestió. L'única qüestió. La veritable qüestió. I si els meus interlocutors em preguntessin: I vostè que respon com a bisbe de l'Església actual?

La resposta és certament arriscada. Mirat humanament podríem tenir la temptació de caure en el pessimisme i la resposta podria ser negativa. Però Pau i Bernabé ens conviden a donar una resposta en la fe i des de la fe. Ells reconeixen que «obrir la porta de la fe» a nous cristians «ho havia fet Déu per mitjà d'ells». Aquesta és la resposta. En d'altres passatges del mateix llibre bíblic tenim textos que completen aquesta interpretació. Només l'Esperit Sant pot obrir els cors a la Bona Notícia de Jesucrist, com succeí en el cas d'aquella oient de Pau anomenada Lídia, una dona comerciant, venedora de porpra, que es va fer batejar per Pau i li oferí hospitalitat (*Fets 16,14ss*).

Que la Verge Maria, anomenada l'Estrella de la nova evangelització, ens obtingui de poder viure l'alegria de veure que la «Porta de la fe» segueix oberta avui.

Demanam-li-ho sota les dues advocacions que celebrem aquesta setmana: la Mare de Déu del Rosari, avui, i la Mare de Déu del Pilar, divendres vinent.

† **Josep Àngel Saiz Meneses**
Bisbe de Terrassa

Inici de curs en el Seminari Major i Menor

► El dimarts dia 18 de setembre Mons. Saiz Meneses va presidir la Missa d'Inici de curs al Seminari Diocesà, a Valldoreix. Van concelebrar Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar i rector del Seminari Major i Menor, l'equip de formadors i els professors. Varen assistir-hi els seminaristes majors i menors acompanyats dels seus familiars i amics. El Sr. Bisbe emmarcà el curs en l'Any de la Fe i la proclamació de sant Joan d'Àvila com a doctor de l'Església.

GLOSSA

Avancem amb l'ajuda de Déu

És negra nit. La nena de nou anys s'acosta al llit dels pares. «No pots dormir, filla? Què et passa?» «Tinc por de la crisi». El cas, rigorosament cert, mostra —com ja és a bastament comentat— que les convulsions del moment van més enllà i són molt més intenses que les d'una crisi econòmica. Van d'allò més general (el món global i els sistemes polítics i econòmics), fins al més concret del nostre context proper (professió, amics, família —com la nostra nena amb insomni—...). Potser el principal argument favorable del moment és que hi ha una consciència més generalitzada de la situació que vivim i que hem après una mica a afrontar-la.

La continuada i profunda crisi econòmica i les crisis col·laterals o prèvies ens situen en un context de canvi i novetats i ens fan experimentar una sensació de viure una situació inèdita, desconeguda, que ens fa difícil orientar-nos. La conjuntura econòmica comença a tenir efectes dramàtics en determinats sectors i en el mateix sosteniment de serveis públics essencials. No hem de negligir, però, d'altres aspectes relacionats amb l'economia que també configuren la realitat present i en els quals també hem d'incidir si volem sortir de l'atzucac a què ens condueix la crisi econòmica i les seves derivacions.

Convé assumir responsabilitats, lideratge quan convingui, per afrontar els

reptes i no deixar-se dominar per les dificultats, les hostilitats... Responsabilitat i lideratge que testimonien valors de l'Evangeli per al bé, per a la virtut i la benaurança. Situat el lideratge d'acord amb cada context i amb les possibilitats personals i institucionals de cada realitat, a allò que no podem renunciar és a afrontar el futur —el demà mateix i el mitjà i llarg termini—; i tota voluntat d'afrontar el futur exigeix, i ja porta implícit, un lideratge. És aquest un qüestionament que no podem eludir, una responsabilitat que hem d'assumir en el desenvolupament de les tasques que cadascú té assignades.

Se'ns demana un cert estil de treball que ens cal assumir i desenvolupar. Caracteritzar-nos per la qualitat de la feina ben feta, ben acabada, que ha d'esdevenir tret característic de la nostra activitat, i per la fidelitat al servei marcat pels valors de l'Evangeli. Convé, doncs, mantenir l'esperança des d'un realisme lúcida. No és qüestió d'adormir-se ni de viure del passat.

Els cristians hi podem donar resposta testimoniant, alhora, l'Amor del qui vetlla per tots. «Perquè jo el Senyor, sóc el teu Déu; et dono la mà i et dic: «No tinguis por, sóc jo qui t'ajuda»» (*Is 41,13*). El pare, fent-se interiorment aquestes reflexions, acompanyà la filla al llit.

Enric Puig Jofra, SJ

L'Any de la Fe

El proper dijous dia 11 —cinquantè aniversari de l'inici del Concili Vaticà II i memòria del beat Joan XXIII— el Sant Pare Benet XVI obre a Roma l'Any de la Fe. A la nostra diòcesi de Terrassa el Sr. Bisbe farà l'obertura de l'Any de la fe en la celebració de l'Eucaristia a la Catedral del Sant Esperit el diumenge vinent dia 14 d'octubre a les 12 del migdia. Al mateix temps, amb aquesta celebració clourà les Jornades *Transmet!* La missa se celebrarà en ritu hispanomossàrab (en català).

DIUMENGE XXVII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 2,18-24)

El Senyor-Déu digué: «No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi». El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals, era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i de fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, li prengué una de les costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: «Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs». Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola família.

▶ Salm responsorial (127)

R. *Que el Senyor ens beneeixi tota la vida.*

Feliç tu, fidel del Senyor, / que vius seguint els seus camins. / Menjaràs del fruit del teu treball, / seràs feliç i tindràs sort. R.

La teva esposa fruitarà com una parra, / dins la intimitat de casa teua; / veuràs els fills com plançons d'olivera / al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor seran beneïts. / Que el Senyor et beneeixi des de Sió. / Que tota la vida puguis veure / prosperar Jerusalem. R.

Que puguis veure els fills dels teus fills. / Pau a Israel! R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 2,9-11)

Germans, Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi; perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 10,2-16)

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es pot divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: «Què us va ordenar Moisès?» Li respongueren: «Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se». Jesús els digué: «Moisès va escriure aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi Déu creà l'home i la dona. Per això deixa el pare i la mare, per unir-se a la seva esposa, i ells dos formen una sola família. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar». Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-li sobre això mateix. Jesús els diu: «Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri.» La gent portava a Jesús uns nens perquè els imposés les mans, però els deixebles renyaven els qui els havien portat. A Jesús li sabé greu que els renyessin, i els digué: «Deixeu venir els nens, no els exclogueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells. Us ho dic amb tota veritat: Qui no rebí el Regne de Déu com el rep un nen, no hi entrarà pas». I els prenia als braços i els beneïa imposant-los les mans.

▶ Lectura del libro del Génesis (Gn 2,18-24)

El Señor Dios se dijo: «No está bien que el hombre esté solo; voy a hacerle alguien como él que le ayude.» Entonces el Señor Dios modeló de arcilla todas las bestias del campo y todos los pájaros del cielo y se los presentó al hombre, para ver qué nombre les ponía. Y cada ser vivo llevaría el nombre que el hombre le pusiera. Así, el hombre puso nombre a todos los animales domésticos, a los pájaros del cielo y a las bestias del campo; pero no encontraba ninguno como él que lo ayudase. Entonces el Señor Dios dejó caer sobre el hombre un letargo, y el hombre se durmió. Le sacó una costilla y le cerró el sitio con carne. Y el Señor Dios trabajó la costilla que le había sacado al hombre haciendo una mujer, y se la presentó al hombre. El hombre dijo: «¡Esta es hueso de mis huesos y carne de mi carne! Su nombre será Mujer, porque ha salido del hombre. Por eso abandonará el hombre a su padre y a su madre, se unirá a su mujer y serán los dos una sola carne.»

▶ Salmo responsorial (127)

R. *Que el Señor nos bendiga todos los días de nuestra vida.*

Dichoso el que teme al Señor / y sigue sus caminos. / Comerás del fruto de tu trabajo, / serás dichoso, te irá bien. R.

Tu mujer, como parra fecunda, / en medio de tu casa; / tus hijos, como renuevos de olivo, / alrededor de tu mesa. R.

Esta es la bendición del hombre, / que teme al Señor. / Que el Señor te bendiga desde Sión, / que veas la prosperidad de Jerusalén / todos los días de tu vida. R.

Que veas a los hijos de tus hijos. / ¡Paz a Israel! R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Hb 2,9-11)

Hermanos: Al que Dios había hecho un poco inferior a los ángeles, a Jesús, lo vemos ahora coronado de gloria y honor por su pasión y muerte. Así, por la gracia de Dios, ha padecido la muerte para bien de todos. Dios, para quien y por quien existe todo, juzgó conveniente, para llevar a una multitud de hijos a la gloria, perfeccionar y consagrar con sufrimientos al guía de su salvación. El santificador y los santificados proceden todos del mismo. Por eso no se avergüenza de llamarlos hermanos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 10,2-16)

En aquel tiempo, se acercaron unos fariseos y le preguntaron a Jesús, para ponerlo a prueba: «¿Le es lícito a un hombre divorciarse de su mujer?» Él les replicó: «¿Qué os ha mandado Moisés?» Contestaron: «Moisés permitió divorciarse, dándole a la mujer una acta de repudio.» Jesús les dijo: «Por vuestra terquedad dejó escrito Moisés este precepto. Al principio de la creación Dios los creó hombre y mujer. Por eso abandonará el hombre a su padre y a su madre, se unirá a su mujer, y serán los dos una sola carne. De modo que ya no son dos, sino una sola carne. Lo que Dios ha unido, que no lo separe el hombre.» En casa, los discípulos volvieron a preguntarle sobre lo mismo. Él les dijo: «Si uno se divorcia de su mujer y se casa con otra, comete adulterio contra la primera. Y si ella se divorcia de su marido y se casa con otro, comete adulterio.»

Acercaban niños para que los tocara, pero los discípulos les regañaban. Al verlo, Jesús se enfadó y les dijo: «Dejad que los niños se acerquen a mí: no se lo impidáis; de los que son como ellos es el reino de Dios. Os aseguro que el que no acepte el reino de Dios como un niño, no entrará en él.» Y los abrazaba y los bendecía imponiéndoles las manos.

Jesús i els infants. Pintura de Luigi Montanari, Museu d'Assís (Itàlia)

COMENTARI

El matrimoni

en un nivell més elevat: el pla o projecte de Déu des de la creació. En aquest nivell, el matrimoni és declarat per Jesús com una bona notícia. Vet aquí la novetat de l'ensenyament de Jesús, que va més enllà dels textos citats del Gènesi. Però no solament això, en la ulterior explicació als deixebles que Marc utilitza sovint en la segona part de l'evangeli, de forma sorprenent, Jesús fa una declaració nova, que ultrapassa el plantejament jueu: l'home i la dona estan en el mateix nivell pel que fa a la separació.

Aquest és l'ensenyament nou i sorprenent de Jesús. El matrimoni, en el pla de Déu, és un mitjà extraordinari de viure l'aventura humana (el text grec no diu que l'home i la dona formen una sola família sinó que formen una sola realitat humana, una sola *sarx*). I en aquesta

aventura l'home i la dona estan al mateix nivell. Ningú no negarà que aquest ensenyament de Jesús és una bona notícia. Precisament per això, el fragment d'avui esmenta la raó per la qual Moisès va fer la concessió del divorci: la duresa de cor. Estem en un altre nivell que el que Jesús ha adoptat en parlar del matrimoni. L'expressió de Jesús és genèrica —«la duresa de cor»— i dóna peu a múltiples situacions difícils que s'han donat i que es continuen donant. El camí de viure com una sola realitat humana és feixuc i difícil, però les concessions estan en un altre nivell.

Tanmateix, les concessions no invaliden l'ensenyament nou i agosarat de Jesús que continua essent una bona notícia.

Oriol Tuñí, SJ

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setm.): Ga 1,6-12 / Sl 110 / Lc 10,25-37 ■ **dimarts**: Ga 1,13-24 / Sl 138 / Lc 10,38-42 ■ **dimecres**: Ga 2,1-2.7-14 / Sl 116 / Lc 11,1-4 ■ **dijous**: Ga 3,1-5 / Sl: Lc 1,69-75 / Lc 11,5-13 □ **divendres**: 1Cr 15,3-4.15-16;16,1-2 (o bé: Ac 1,12-14) / Sl 26 / Lc 11,27-28 ■ **dissabte**: Ga 3,22-29 / Sl 104 / Lc 11,27-28 ■ **diumenge** vinent, XXVIII de durant l'any (litúrgia hores: 4a setm.): Sv 7,7-11 / Sl 89 / He 4,12-13 / Mc 10,17-30 (o més breu: 10,17-27).

La pregunta dels fariseus sobre el divorci és una pregunta capciosa. Fins i tot entre els fariseus hi havia parers diversos sobre les causes de la separació d'un matrimoni (les escoles de Hillel i Shammai, del temps d'Herodes el Gran, mantenien sentències molt contrastades sobre les causes de la separació dels matrimonis). És palès que el divorci era un fet en la tradició jueva (cf. Dt 24,1-4), però cal recordar que la iniciativa corresponia només als homes. Era l'home qui havia de donar un document de divorci a la dona en qualsevol cas.

Cal notar que Jesús no entra a discutir si hi ha raons o motius que justifiquin el divorci, i quines podien ser aquestes causes o motius. Jesús, que ensenyava amb autoritat (cf. Mc 1,21-28), se situa

JESÚS DE NATZARET, PER BENET XVI

41. La sorpresa del «primer dia de la setmana»

Sobre la deposició mateixa de Jesús en el sepulcre, els evangelistes ens transmeten una sèrie d'informacions importants. Primerament se subratlla que Josep (d'*Arimatea*) fa posar el cos del Senyor en un sepulcre nou de la seva propietat en el qual encara no havia estat sepultat ningú. Amb això s'expressa un respecte profund envers aquest difunt.

A més, és important la notícia segons la qual Josep va comprar un llençol amb què embolcallà el difunt. Mentre els sinòptics parlen simplement d'un llençol en singular, Joan usa el plural *faixes* de lli (cf. 19,40), d'acord amb el costum jueu en els sepelís —la narració de la resurrecció retorna sobre això encara més detalladament.

La qüestió de la concordança amb el sant llençol de Torí no ha pas d'ocupar-nos, aquí; en qualsevol cas, l'aspecte de tal relíquia és en principi compatible amb totes dues narracions.

Finalment, Joan ens narra que Nicodem va dur una barreja de mirra i àloe «d'un cent lliures» (trenta quilos). La quantitat del perfum és extraordinària i supera qualsevol mesura comuna: és una sepultura reial. El tipus de la sepultura de Jesús el manifesta com a rei: en els moments en què tot sembla acabat emergeix tanmateix, de manera misteriosa, la seva glòria.

Els evangelis sinòptics ens narren que algunes dones observaven el sepeli. Aquestes dones, després del repòs sabàtic, al matí del primer dia de la setmana, vindran per ungir el cos de Jesús i dur així a terme la sepultura definitiva. Al matí del primer dia veuran que Jesús no ha de ser conservat en la mort, sinó que ell és viu novament i tan sols ara viu de debò. Veuran que Déu, d'una manera definitiva i només possible per a ell, l'ha sotrest de la corrupció i, amb això, del poder de la mort. Amb tot, en la preocupació i en l'amor de les dones es preannuncia el matí de la resurrecció.

Joseph Ratzinger-Benet XVI
(*Jesús de Natzaret*, 2a part, Ed.Claret)

EL CRISTIANISME ARA I AQUÍ

Punt final

M'adono que bona part del que he suggerit en aquests escrits ja ho va expressar Karl Rahner fa més de trenta anys. Deia: «En una paraula (aleshores), l'ambient ajudava. Avui tot ha canviat. La fe viu en un món secularitzat, ateu, tècnicament racionalitzat; un món en el qual, per aparèixer com a sensat, un ha de justificar racionalment tots els passos i decisions personals que fa; un món en el qual l'expressió de la fe i la mística es veuen obligades a callar. Avui és més necessària que mai la decisió personal. D'aquí ve que pertanyi a l'espiritualitat actual del cristià el valor per a la decisió personal en solitari, en contra de l'opinió pública.»

He intentat donar raons —enraonar—, però, sobretot, narrar el contingut i l'argument d'una experiència personal, que és a l'arrel d'una decisió personal presa en solitari. Em puc haver equivocat, però, si em donessin la possibilitat de tornar a néixer o tingués, de nou, l'ocasió de decidir com vull viure, quins principis i valors vull que regulin la meua vida, tornaria a fer l'opció pel Crist, a escoltar la seva crida i a deixar-me moure per Ell.

M'adono que escriure sobre el que vertaderament es creu és un exercici de despullament molt audaç, que exigeix esforç i sobretot una gran dosi d'humilitat. Escriu Teresa d'Àvila: «Lo que puedo certificar es que no diré cosa que no haya experimentado alguna y muchas veces.»

No sé si ha valgut la pena l'esforç que m'ha comportat. M'ha servit per endreçar alguns pensaments, per aclarir algunes idees, per confirmar-me en algunes hipòtesis. Tant de bo també hagi estat útil a algú que, després de llegir-ho, s'hi hagi reconegut. Em sentiré complagut si alguna persona que hagi tingut la paciència de llegir-ho s'ha sentit sacsejada pel dubte, pel desig de pensar a fons les seves conviccions o bé de reafirmar-se'n, per llunyanes i oposades que siguin a les meves.

Francesc Torralba
(*Jesuicrist 2.0*, Ed. Pòrtic (Grup 62))

SANTORAL

7. ✠ Diumenge XXVII de durant l'any. Mare de Déu del Roser, commemoració de la victòria de Lepant (1571); sant Marc, papa (romà, 336); sant Sergi, mr.; santa Julita, vg. i mr.

8. Dilluns. Sant Simeó el Just, profeta; sant Demetri, mr.; santa Taïs, penitent.

9. Dimarts. Sant Dionís, primer bisbe de París, romà, i companys clergues, mrs. (s. III); sant Joan Leonardi (Lucca 1541 - Roma 1609), prev., fund.; sant Abraham (s. XIX aC), patriarca, pare en la fe; sant Lluís Bertran, prev. dominic, de València, missioner a Amèrica.

10. Dimecres. Sant Tomàs de Villanueva (1486-1555), bisbe de València (agus-

tinià), de Fuenllana; sant Sabí, ermità al Pirineu.

11. Dijous. Santa Soledat Torres Acosta (Madrid 1826-1887), vg., fund. Serventes de Maria, Vetlladores dels Malalts (SM, 1851); sant Germà, bisbe i mr.

12. Divendres. Mare de Déu del Pilar, apareguda a Saragossa segons la tradició, patrona d'Aragó; sant Serafi de Monte Granario, rel. caputxí; santa Domnina, vg.

13. Dissabte. Sant Eduard (1002-1062), rei d'Anglaterra, venerat a Westminster; santa Celedònia, vg.

EVANGELIZAR

El proceso global de la evangelización

En este libro se proponen algunas reflexiones en torno a uno de los diversos elementos que integran el proceso complejo y global que llamamos evangelización. Es cierto que se da un toque de atención sobre dicho elemento —el primer anuncio del Evangelio— incluso adjetivándolo como el *eslabón perdido* del ciclo completo de la evangelización, pero en ningún caso se pretende reducir *todo* la evangelización a dicho elemento. Por ello, recordaremos todos los elementos de la evangelización.

Este trabajo está dedicado al momento verbal de la primera evangelización. No dudamos de que, antes de llegar el evangelizador, el Espíritu Santo ya está trabajando en el corazón de los destinatarios. Quien practica el diálogo evangelizador ha de ser muy consciente de que el Espíritu Santo es el principal protagonista del primer anuncio.

El hecho de poner el acento en la evangelización explícita convive perfectamente con la convicción expresada por el Concilio Vaticano II sobre la posibilidad real de salvación de los no creyentes que sin culpa propia no han recibido el Evangelio en condiciones, tal como queda expresado en *Lumen Gentium*, 16 y en *Gaudium et Spes*, 22.

Reflexionar y practicar *el primer anuncio* es una forma de realizar hoy día el mandato expresado en el final del Evangelio de Mateo: «Id, pues, y convertid a todos los pueblos, bautizándoles en el nombre del Padre y del Hijo y del Espíritu Santo, enseñándoles a observar todo lo que os he mandado» (Mt 28,29-30).

Estas reflexiones sobre el momento verbal de la primera evangelización de ninguna manera quieren abonar un cristianismo individualista o de corte puramente intersubjetivo. Al contrario, doy por supuesto que la fuerza de la Palabra de Dios, acogida un día en un acto libre de aceptación personal, mostrará su fecundidad propiciando un cristianismo encarnado en la realidad histórica y capaz de responder a los retos del contexto social y colectivo de cada generación de acogedores de la Palabra.

Xavier Morlans
(*El primer anuncio. El eslabón perdido*, Ed. PPC, Madrid 2009)

ENTREVISTA

JORDI PIFERRER

Rutes d'evasió

El pas dels Pirineus. Les rutes d'evasió cap a Andorra i l'aventura de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer a la tardor de 1937 (Pagès editors) és el fruit de deu anys d'investigacions que Jordi Piferrer ha fet sobre nombroses expedicions d'evasió a través dels Pirineus durant la Guerra Civil espanyola i la Segona Guerra Mundial. A l'autor del llibre, que és vicepresident de l'Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra, l'atreu especialment la ruta d'evasió «pel missatge que transmet: un missatge de respecte a la llibertat de tothom i a la seva consciència i un estímul per complir en qualsevol circumstància la voluntat de Déu». Cada segon dissabte de mes, els integrants de l'Associació experimenten aquest missatge d'alliberament interior amb caminades, obertes a tothom (www.pallerols-andorra.org).

Què destacaria del que ha anat trobant d'aquestes rutes d'evasió de sant Josepmaria?

Penso que hi ha un aspecte fonamental que cal destacar: durant tota la seva vida, sant Josepmaria va voler fer sempre la voluntat de Déu, com es fa palès clarament en els dies d'evasió cap a Andorra. La nit del 21 al 22 de novembre, estant amagat a la rectoria de Pallerols, va passar tota la nit plorant perquè es pensava que no estava fent la voluntat de Déu marxant cap a Andorra. La troballa, de bon matí, d'una rosa de fusta daurada el va omplir de pau i el va confirmar en la seva decisió de continuar el seu camí.

Com van canviar la seva vida aquestes evasions?

Aquells dies de persecució van propiciar una ocasió diferent per santificar-se en la nova *vida ordinària*. Els que van acompanyar sant Josepmaria van comprendre clarament que s'havien de santificar en qualsevol circumstància, oferint a Déu les penalitats de cada dia, sense abandonar el tracte amb Déu a través d'una oració contínua, la celebració diària de l'Eucaristia, el rés del rosari...

Què rebel·len aquests documents no publicats fins ara?

L'aportació que faig en publicar aquests documents inèdits és posar a l'abast de tothom els Diaris i altres documents històrics que narren dia a dia les vivències d'uns homes de fe que fugien de la persecució religiosa de l'època, únicament per complir una voluntat expressa de Déu: fer l'Opus Dei, cosa que no podien fer estant amagats a Madrid.

Òscar Bardají i Martín

VIDA DIOCESANA

▶ ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Del divendres dia 5 al dilluns dia 8. Assisteix als actes de la proclamació de Doctor de l'Església de sant Joan d'Àvila a Roma.

Divendres dia 12, a les 12 h. Celebra la Missa de la Mare de Déu del Pilar a la Catedral amb participació del Centre Aragonès.

A les 17.30 h. Presideix la inauguració de les Jornades *Transmet!* al Col·legi Europa de Sant Cugat del Vallès.

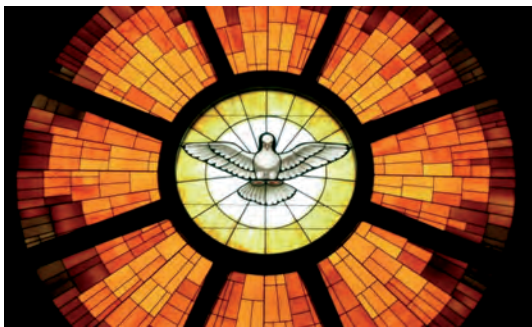
Dissabte dia 13. Presideix els actes de les Jornades *Transmet!* al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès.

Diumenge dia 14, a les 12 h. Presideix la celebració de l'Eucaristia en ritu hispanomossàrab a la Catedral en l'inici de *l'Any de la Fe* a la diòcesi i la cloenda de les Jornades *Transmet!*

▶ AGENDA

Celebració de Santa Teresa de Jesús. Dilluns dia 15 d'octubre, al Carmel de la Roca del Vallès, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses presidirà la celebració de l'Eucaristia. Al Carmel de Terrassa, celebració de l'Eucaristia a les 9 del matí.

▶ PROGRAMA DE LES JORNADES TRANSMET!

Inauguració i presentació de les Jornades. A càrrec de l'Excm. i Rvdm. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa. Divendres 12 d'octubre, a les 17.30 hores, al Col·legi Europa (Sant Cugat del Vallès).

La Porta de la Fe

13 (*segueix*). Per la fe, els Apòstols ho van deixar tot per seguir el Mestre (cf. *Mt* 10,28). Van creure en les paraules amb què anunciava el regne de Déu, que està present i es realitza en la seva persona (cf. *Lc* 11,20). Van viure en comunió de vida amb Jesús, que els instruïa amb els seus ensenyaments, deixant-los una nova regla de vida per la qual serien reconeguts com els seus deixebles després de la seva mort (cf. *Jn* 13,34-35). Per la fe, van anar per tot el món, seguint el manament de portar l'evangeli a tota criatura (cf. *Mc* 16,15) i sense cap temor van anunciar a tothom l'alegria de la resurrecció, de la qual van ser testimonis fidels.

Per la fe, els deixebles van formar la primera comunitat reunida entorn de l'ensenyament dels Apòstols, la pregària i la celebració de l'eucaristia, posant en comú tots els seus béns per a atendre les necessitats dels germans (cf. *Ac* 2,42-47).

Per la fe, els màrtirs van entregar la seva vida com a testimoniatge de la veritat de l'evangeli, que els havia transformat i fet capaços d'arribar fins al do més gran de l'amor amb el perdó dels seus perseguïdors.

Per la fe, homes i dones han consagrat la seva vida a Crist, deixant-ho tot per a viure en la senzillesa evangèlica, l'obediència, la pobresa i la castedat, signes concrets de l'espera del Senyor que ja arriba. Per la fe, molts cristians han promogut accions en favor de la justícia, per a fer concreta la paraula del Senyor, que ha vingut a proclamar l'alliberament dels oprimits i un any de gràcia per a tothom (cf. *Lc* 4,18-19).

Per la fe, homes i dones de tota edat, els noms dels quals estan escrits en el llibre de la vida (cf. *Ap* 7,9; 13,8), han confessat al llarg dels segles la bellesa de seguir el Senyor Jesús allí on se'ls cridava a donar testimoniatge del seu ser cristians: a la família, a la feina, en la vida pública i en l'exercici dels carismes i ministeris que els confiaven.

També nosaltres vivim per la fe: per al reconeixement viu del Senyor Jesús, present en les nostres vides i en la història.

Conferència marc de les Jornades. A càrrec de l'Emm. i Rvdm. Antonio Cardenal Cañizares, prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments i membre del Sínode per a la Nova Evangelització. Divendres 12 d'octubre, a les 17.30 h, al Col·legi Europa (Sant Cugat del Vallès).

Presentació i inauguració del 9è cicle de Cinema Espiritual. Presentació a càrrec de Mn. Peio Sánchez. Inauguració a càrrec de Mons. Salvador Cristau Coll, bisbe auxiliar de Terrassa. Projectió: *El árbol de la Vida*. Divendres 12 a les 21.30 hores.

Conferències. Sr. Josep Miró Ardèvol, *Construir en temps de crisi* (dissabte 13 a les 10.30 h); Gna. Mary Prema Pierick, *La bellesa de la gratuïtat i la gratuïtat de la bellesa* (dissabte 13 a les 12.30 h), al Casal Borja.

Diàlegs. *En el món de la Universitat* (dissabte 13 a les 16 h); *En el món de la cultura* (dissabte 13 a les 18 h) al Casal Borja.

Concert. *Rèquiem* de Mozart, dissabte 13 a les 22 h, al Monestir de Sant Cugat.

Ponència. *El ritu Hispanomossàrab, mostra d'una Fe inculturada*, a càrrec de Mn. David Abadías, doctor en Història de l'Església. Diumenge 14 d'octubre a les 10.30 h. Lloc: Església de Santa Maria (Terrassa).

Celebració de l'Eucaristia en ritu hispanomossàrab. Presidida per l'Excm. i Rvdm. Sr. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa. A les 12 h, a la Catedral el Sant Esperit (Terrassa).

Exposicions fixes. *En Incerta glòria, memòria de la novel·la de Joan sales. El mestratge de Benet XVI. Vídeos per l'Any de la Fe.* Entrada lliure (al Casal Borja).

REMAD MAR ADENTRO

Abrir a todos «la puerta de la fe»

Este primer domingo de octubre es un día singular para toda la Iglesia. En el día dedicado a la Resurrección del Señor, el Papa abre en Roma los trabajos de la Asamblea del Sínodo de los Obispos reunido para reflexionar sobre cómo la Iglesia debe proponer el Evangelio a los hombres y mujeres de hoy; sobre la evangelización misionera para abrir a todos «la puerta de la fe». El próximo jueves, se conmemorarán los cincuenta años de la apertura, por el beato Juan XXIII, del Concilio Ecuménico Vaticano II. Y ese mismo día comienza el Año de la Fe, promulgado por Benedicto XVI para toda la Iglesia.

Un mismo propósito de la Iglesia une estos diversos acontecimientos: evangelizar. La Iglesia existe para evangelizar, como dijo Pablo VI. Esa es su misión, para esto existe por voluntad del mismo Jesucristo. Él le dio el mandato de ir por todo el mundo para proclamar la Buena Noticia de que no somos fruto del azar, sino de un Dios que es Padre, Hijo y Espíritu Santo; un Dios que es Amor y cuyo amor se ha manifestado al darnos a su Hijo, hecho hombre y solidario con la humanidad hasta la Muerte y la Resurrección.

Os he hablado en otras comunicaciones de la especial importancia que doy a la carta apos-

tólica de Benedicto XVI *Porta fidei*, la Puerta de la fe. No dudo en proponerla a toda la comunidad diocesana como hoja de ruta segura, en comunió con la Iglesia universal, para el curso pastoral que estamos comenzando.

Permitidme que me detenga un momento en el título pues me parece que es una buena clave de lectura de la intención de todo el texto. Este título está tomado del libro de los Hechos de los Apóstoles. Pablo y Bernabé, «después de haber anunciado la Buena Nueva en la ciudad de Derbe y de haber conseguido bastantes discípulos» (*Hch* 14,21), volvieron a Antioquía, su punto de partida. «A su llegada, reunieron a la Iglesia —nos dice el texto bíblico— y se pusieron a contar todo cuanto Dios había hecho juntamente con ellos y cómo había abierto a los gentiles la puerta de la fe» (*Hch* 14,27).

Ante el hecho de que no pocas personas en Occidente sienten el cansancio y el desinterés por la fe cristiana, incluso ambientalmente, ¿nos será dado hoy compartir un poco la alegría de aquella pequeña Iglesia de Antioquía? Esta es la cuestión. La única cuestión. La verdadera cuestión. Y si mis interlocutores me preguntaran: ¿Y usted que responde, como obispo de la Iglesia actual?

La respuesta es ciertamente arriesgada. De tejas para abajo, podríamos decir que nos puede tentar el pesimismo y que la respuesta podría ser negativa. Pero, Pablo y Bernabé, nos invitan a dar una respuesta en la fe y desde la fe. Ellos reconocen que abrir la puerta de la fe a nuevos cristianos «lo había hecho Dios por medio de ellos». Ahí está la respuesta.

En otros pasajes del mismo libro bíblico tenemos textos que completan esta interpretación. Sólo el Espíritu Santo, puede «abrir los corazones» a la Buena Noticia de Jesucristo, como sucedió en el caso de aquella oyente de Pablo llamada Lidia, que era una mujer comerciante, vendedora de púrpura, que se hizo bautizar por Pablo, al que ofreció hospitalidad (*Hch* 16, 14s).

Que Virgen María, llamada la Estrella de la nueva evangelización, nos alcance poder vivir la alegría de ver que la «Puerta de la fe» sigue hoy abierta. Pidámoselo bajo las dos advocaciones cuya fiesta celebramos esta semana: la Virgen del Rosario, hoy, y la Virgen del Pilar, el próximo viernes.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Obispo de Terrassa